

вено съзнание и печат¹¹. Първата от тях е идеята за славянска взаимност и по-тясно приобщаване на българите към семейството на славянските народи. Втората е следствие от първоначалните илюзии на Добровски, че „Австрия е влязла в свещения път на народната равноправност“. Наблюдавайки политическите стъпки на хървати, чехи и австрийски сърби, той вярвал, че те, както и унгарците, ще успеят да затвърдят и разширят правата, отстъпени им от Виенския двор през 1848-1849 г. Легалните борби на славянските народи в Хабсбургската империя той сочи за пример на сънародниците, с дискретното внушение към тях да се възползват от оповестените реформи в Османската империя и предприемат действия за реализиране на желаната еманципация и придобиване на равни граждански права. Не след дълго той се разочарова от австрийската политика спрямо подвластните славянски народи и се ориентира към Русия. В „Мирозрение“ през септември 1850 г. Добровски се осмелява да препечата от хърватски вестник съобщения, засягащи политическите последици от въстанието във Видинска област. По този начин, макар че избягва да коментира, дори да споменава думата въстание, той информира за най-важния резултат - обещанието на султана България да си има „свой княз“¹². Зад тази новина се крият нереалистични надежди, че Портата вече осъществява решението си да удовлетвори въстаниците и с тази цел пристъпва към обособяване на автономна област в Северозападна България, управлявана от българин. Отделеното място на тази преплетена със слухове вест подсказва, че Иван Добровски е имал предпочитание към идеята за автономен статут на родината. Този момент допълва сложният му идеен портрет като обществен деец и публицист от периода на прехода към модерната епоха, разкрит задълбочено в последната посветена на него монография¹³.

„Цариградски вестник“ - първият български дълготраен седмичник, появил се в османската столица на 1 януари 1848 г., е определен от амбициозния си създател Иван Богоров като „политически“ лист. Получил разрешението за издаване от великото везирство с ходатайства, преодолявайки много трудности, Богоров и сега не можел да пренебрегва специалните изисквания към печата в империята. При все това, твърдо решен той започва да помества външнополитически новини, придържайки се общо взето към обективистичен тон. Между другите новини изпъкват поместените от него вести за революционните трусове през 1848-1849 г. в Централна Европа¹⁴. Подобни информации редакторът преднамерено заимства главно от излизаци в Цариград чуждестранни вестници. Но онова, което оформя облика на новия му вестник, е обилието от дописки, отразяващи обществените проблеми и атмосфера в българските селища. През годините Бого-